

ישראל – הצעת חוק הקנטונים

1. קידום שינויים במבנה הממשל בישראל
הממשל בישראל מושתת על 3 רשויות:

הרשות המבצעת
הרשות המחוקקת
הרשות השופטת

פירוט:

א. מתוקף חוק הקנטונים, הרשות המבצעת מושתתת על שלוש דרגים של ממשל דמוקרטי

דרג ממשל מרכזי הכולל את הממשלה ומשרדיה
דרג ממשל אזורי המושתת על קנטונים
דרג ממשל מקומי המושתת על רשויות מוניציפליות

ב. כינון דרג ממשל אזורי מושתתת על 30 קנטונים
כדרג ממשל נוסף, בין הממשל המרכזי והממשל המקומי

1. הכנסת מחליטה לקדם הליכי חקיקה לכינון דרג ממשל אזורי בישראל.
דרג הממשל האזורי הוא דרג ממשל דמוקרטי נוסף הפועל בין הממשל המרכזי והממשל המקומי.
דרג הממשל האזורי מושתתת על קנטונים.
כינון הקנטונים נעשה מתוך לימוד מודל הקנטונים של שווייץ.

2. הכנסת מחליטה: המעמד החוקתי של כל קנטון מקנה לו סמכויות, פונקציות, יכולות תכנון וביצוע, תקציבים ואחריות ליישוב, העצמה ופיתוח מרחב הקנטון בכללותו והישובים הכלולים במרחב הקנטון.
כל קנטון במעמד חוקתי שווה לכל קנטון אחר, יהא גודל הקנטון בשטחו ומספר תושביו אשר יהא.

מספר הקנטונים המוצעים לפי חוק הקנטונים: 30 לפי הפירוט הבא:

20 קנטונים של ישובים יהודים.

5 קנטונים של ישובי חברת המיעוטים לפי הפירוט הבא:

קנטון הישובים הדרוזים והצ'רקסים
קנטון ישובים בדואים בנגב.

3. קנטונים של ישובי ערביי ישראל המוסלמים.

5 קנטונים של נפות פלסטיניות וישובים פלסטינים ביהודה ושומרון לפי הפירוט הבא

קנטון שכם
קנטון ג'נין
קנטון רמאללה - אל בירה
קנטון בית לחם ויריחו
קנטון חברון

הערה: מתוך מחויבות של ישראל בהסכמי אברהם, עיצוב וגיבוש נפות פלסטיניות ביהודה ושומרון כקנטונים יעשה בהידברות ובתיאום עם מדינות הסכמי אברהם וירדן

מוסדות כל קנטון

א. מועצת הקנטון

בראש כל קנטון, מועצת הקנטון המונה 51 – 101 נציגים נבחרים מכל הישובים הכלולים בתחום שיפוט מרחב הקנטון.

מתוקף חוק הקנטונים, כל מועצת קנטון במעמד חוקתי אוטונומי שווה, יהא גודל מרחב הקנטון בשטחו ומספר תושביו, אשר יהא

מעמד חוקתי זה מבטיח, מבליט ומעצים את מועצת מרחב הקנטון ומוסדות הקנטון עם פונקציות, סמכויות, ותקציבים המבטיחים להם יכולות תכנון וביצוע מפעלי התיישבות וחדשנות מאיצי צמיחה כלכלית, חברתית וסביבתית ומחוללי תעסוקה עתירת הכנסה, במרחב הקנטון

ב. יו"ר מרחב הקנטון

יו"ר מועצת מרחב הקנטון הוא יו"ר הקנטון. הוא נבחר בידי חברי מועצת מרחב הקנטון תפקידים מקצועיים בכל קנטון: מבקר הקנטון, יועץ משפטי, מהנדס מרחב הקנטון, מנכ"ל מרחב הקנטון, גזבר וחשב הקנטון, דובר מרחב הקנטון, מידען מרחב הקנטון. הם ממונים בידי יו"ר הקנטון באישור מועצת הקנטון וכפופים לו

ג. הנהלת מרחב הקנטון :

יו"ר מרחב הקנטון יחד עם 6 חברים מקרב חברי מועצת הקנטון שנבחרו בידי חברי מועצת הקנטון לראשות אחת מרשויות הקנטון מהווים את הנהלת מרחב הקנטון. בראש כל אחת מרשויות הקנטון, ועד מנהל בו חברים נציגים מכל ישובי מרחב הקנטון.

ד. רשויות כל קנטון ופעילותם :

רשויות כל קנטון יוזמות, מקדמות ומנהלות מפעלי פיתוח, התיישבות וחדשנות במרחב הקנטון לאחר שנידונו ואושרו בידי חברי מועצת הקנטון וגובשו בהדברות והסכמה רחבה עם ראשי רשויות מוניציפליות במרחב הקנטון ומשרדי ורשויות ממשלה .

בכל מרחב קנטון פועלות 6 רשויות בתחומי אחריות הקנטון :

·רשות הקנטון לתקציבים, כספים ומנהל
·רשות לבטחון ומשמר אזורי והיערכות מרחב הקנטון למפגעים רבי נפגעים: רעידות אדמה ועוד .
·רשות הקנטון לחדשנות, השכלה גבוהה, מחקר ופיתוח, תעשיות מדע וטכנולוגיה, רפואה .
·רשות לכלכלה ותעסוקה: תעשייה, חקלאות, תיירות, מסחר, סיוע לעסקים קטנים.
·רשות הקנטון למקרקעין, התיישבות והתחדשות כפרית ועירונית, ייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות, מעבר לתחבורה חשמלית לכל השימושים, מחזור פסולת ואשפה והגנה על הסביבה מפני זיהום.
·רשות הקנטון לנוער, ייעור, שמורות טבע, אתרי מורשת, תרבות, אומנויות וספורט

ה. מקורות תקציב הקנטונים

תקציב המדינה

מתוקף חוק הקנטונים, הממשלה מחוייבת להקצות כל קנטון, הקצאה שנתית קבועה מתקציב המדינה בהיקף 2 מיליארד ש"ח, ובמידת הצורך, אף יותר .
הקצאה שנתית זו לכל קנטון, מעוגנת כתקנה בתקציב המדינה בספר תקציב הקנטונים

הקצאה שנתית קבועה זו מתקציב המדינה לכל קנטון, מיועדת למיזמים משקיים מרחביים מחוללי צמיחה, חדשנות ותעסוקה עתירת הכנסה במרחב הקנטון בענפי התיישבות והתחדשות כפרית ועירונית, השכלה גבוהה, מחקר ופיתוח, רפואה ובריאות, חקלאות, ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת, מיחזור פסולת ואשפה, תרבות ואומנויות וספורט. זה נעשה לפי הפירוט בכל אחד מענפים אלה בחוק הקנטונים.

כל קנטון מפתח מקורות הכנסה עצמיים

כל קנטון רשאי לפתח מקורות הכנסה עצמיים בהם: הנפקת אגרות חוב מרחביות, גיוס כספים מהלוואות בנקאיות, תרומות, מענקים, אגרות, תמלוגים מניצול משאבים טבעיים, מס מרחבי, הכנסות ממוסדות כלכליים מרחביים: בנק הקנטון, חברות כלכליות ומפעלים כלכליים מרחביים, פארק מרחבי למיחזור פסולת ואשפה, מיזמים כלכליים מרחביים ועוד.

ו. משמר לבטחון ושיטור אזורי

1. כל קנטון מקדם ומפעיל משמר לבטחון ושיטור אזורי.
עבודת המשמר לבטחון ושיטור אזורי תיעשה בניהול ואחריות רשות הקנטון לבטחון ושיטור אזורי בשיתוף עם צה"ל, משטרת ישראל וזרועות בטחון אחרות.
כל משמר לבטחון ושיטור אזורי שותף למאבק בפשיעה החקלאית, בפרוטקשן, באלימות ועוד.
כמו כן, כל משמר לבטחון ושיטור אזורי מופקד על היערכות הקנטון למפגעים רבי נפגעים בהם מתקפות טילים, רעידות אדמה, שטפונות, מגפות, ועוד.

2. השירות בכל משמר לבטחון ושיטור אזורי הוא שרות חובה לאומי מוכר.

ז. שיתוף פעולה בין קנטונים: ועידות נושאיות

במידת הצורך, קנטונים שונים מפתחים שיתופי פעולה ביניהם בתחומים ומיזמים שונים.
כלי מוביל לשותפות פעולה בין קנטונים שונים, ועידות נושאיות.
בועידות נושאיות אלה ידונו ויתוו אישי צבור ומומחים מקנטונים שונים קווי מדיניות משותפים בתחומי פעילותם ואחריותם.

ח. כפיפות הקנטונים לחוקי מדינת ישראל ומוסדותיה

כל קנטון מחוייב לפעול בכפוף לחוקי מדינת ישראל והחלטות מוסדותיה הנבחרים והחוקתיים .
דין מועצת קנטון אשר תקבל החלטות ותקדם מדיניות ופעילויות הנוגדות את חוקי המדינה והחלטות מוסדותיה - פיזור ועריכת בחירות חדשות למוסדותיה .

במידת הצורך, הממשלה משיקולים משפטיים, בטחוניים וכלכליים, רשאית למנות יו"ר קנטון וחברים למועצת הקנטון לפרק זמן קצוב, עד לעריכת בחירות חדשות למוסדות הקנטון .

ט. דרג הממשל המקומי: מעמד הרשויות המוניציפליות בכל קנטון

המעמד החוקתי של העיריות והמועצות המקומיות בכל מרחב קנטון נותר כמות שהוא .
העיריות והמועצות המקומיות בכל קנטון ומוסדות הקנטון משתפים ביניהם פעולה .
החלטות של מועצת הקנטון מתקבלות מתוך הידברות ותיאום עם ראשי וחברי עיריות ומועצות מקומיות הכלולים במרחב הקנטון.

פרק שני בהצעת חוק הקנטונים

הרשות המבצעת: דרג הממשל המרכזי: הממשלה

מבנה הממשלה ומשרדיה עם השלמת כינון מערך הקנטונים

עם השלמת כינון דרג הממשל האזורי ומערך הקנטונים, משרדי הממשלה הופכים למשרדי מטה. הם עוסקים בהתוויית מדיניות לאומית בתחומים הנתונים לאחריותם .

מספר משרדי הממשלה: 16 .
להלן הפירוט :

משרד ראש הממשלה
משרד הבטחון
המשרד לבטחון פנים ,
משרד החוץ והפיתוח האזורי
משרד האוצר
משרד התחבורה
משרד האנרגיה, המים ואיכות הסביבה
משרד המשפטים
המשרד למדע, השכלה גבוהה, הטכנולוגיה והחלל
משרד החינוך, התרבות והספורט
משרד הכלכלה, התעסוקה וההתיישבות
משרד התקשורת
משרד הרווחה והביטוח הלאומי
משרד הבריאות
המשרד לממשל אזורי וממשל מקומי
המשרד לעלייה וקליטה ושותפות ישראל - תפוצות

פעילות משרדי הממשלה נעשית בשיתוף עם דרג הממשל האזורי-הקנטונים ודרג הממשל המקומי - הרשויות המוניציפליות .
עובדי נפות ומחוזות משרדי ממשלה באזורי הארץ השונים שהפכו מיותרים עם כינון הקנטונים, ישתלבו בדרג הממשל האזורי וברשויות הקנטונים .
כך גם משרדי ממשלה ורשויות ממשלה שיהפכו מיותרים כמו: המשרד לפיתוח הנגב והגליל, המשרד לפיתוח אזורי, המשרד לשוויון חברתי ועוד .

חלק הממשלה בקידום מפעלי פיתוח לאומיים חדשניים

א. מתוקף חוק הקנטונים, הממשלה, מקדמת בשיתוף עם הקנטונים, שורה של מפעלי פיתוח לאומיים בעלי חשיבות אסטרטגית לפי הפירוט הבא :

שדה תעופה בינלאומי במרחב באר שבע .
כריית תעלות ימים מים תיכון וים סוף לעצירת ומניעת התייבשות ים המלח ובניית מתקני התפלה בשילוב אגמים מלאכותיים בנגב והערבה ,
סלילת כביש 6 עד אילת וקריית שמונה ,
סלילת מסילת רכבת לאילת וקריית שמונה
פיתוח איים מלאכותיים מול ערי מישור החוף .

פרק שלישי בהצעת חוק הקנטונים

הרשות המחוקקת

כינון הכנסת הרחבה – כנסת ישראל, כנסת מרחבי ישראל

עם השלמת כינון מערך הקנטונים, הכנסת פועלת לתוספת בית מחוקקים שני: כנסת מרחבי ישראל. כנסת ישראל וכנסת מרחבי ישראל במעמד חוקתי שווה .
עם כינון כנסת מרחבי ישראל, הרשות המחוקקת מושתתת על 2 בתי מחוקקים המהווים ומוגדרים ככנסת הרחבה .
הכנסת הרחבה היא סמכות מחוקקת עליונה במדינה .

הכנסת הרחבה מורכבת מ 2 בתי מחוקקים :

הכנסת הקיימת: כנסת ישראל המונה 120 חברי כנסת

מוסד נבחרים חדש נוסף: כנסת מרחבי ישראל המונה 60 חברי כנסת

תפקידי הכנסת הרחבה

כנסת ישראל וכנסת מרחבי ישראל מתכנסים לדיונים משותפים בניהול יו"ר כנסת ישראל בעניינים הבאים :

כינון ואישור ברוב ממשלה חדשה .

אישור תקציב המדינה ,

שמיעת הצהרות ונאומים של נשיא המדינה, ראש הממשלה וראשי מדינות .

הכנסת הרחבה מפקחת על עבודת הרשות המבצעת, קרי, דרג הממשל המרכזי – הממשלה, דרג הממשל האזורי – הקנטונים, הממשל המוניציפלי – עיריות, מועצות מקומיות, מועצות אזוריות .
הכנסת הרחבה עוקבת אחר פעילותם ומדיניותם ומעודדת ותומכת בתיאומים ושיתופי פעולה ביניהם .
הכנסת הרחבה דנה ומאשרת או לא מאשרת, הסכמים בינלאומיים בין קנטונים ומדינות זרות וארגונים בינלאומיים במידה והממשלה או קנטון כלשהו מעלים התנגדות.

פרק רביעי בהצעת חוק הקנטונים

הרשות השופטת

בראש הרשות השופטת בית המשפט העליון המונה 18 שופטים.
שופטי בית המשפט העליון נבחרים לתקופת כהונה של שש שנים.

בכל קנטון פועל בית משפט מחוזי אחד או יותר ובתי משפט לשלום לפי הצורך.

פרק חחמישי בהצעת חוק הקנטונים:

הבחירות לכנסת ישראל: שיטת בחירות יחסיות - אזוריות

הכנסת מחליטה: עם השלמת כיוון מערך הקנטונים, הכנסת מקדמת הליכי חקיקה למעבר לשיטת בחירות יחסיות - אזוריות.

לפי זה, הכנסת מחליטה: הבחירות לכנסת ייערכו בשיטת אזורית שתקבע.
כל אחד מהקנטונים מהווה ומשמש אזור בחירות.
לכל קנטון, יהא גודלו אשר יהא, לפחות נציג אחד בכנסת ישראל.
הבחירות לכנסת ישראל ייערכו אחת ל 4 שנים
מספר הנציגים הנבחרים לכנסת ישראל בכל קנטון, לפי מספר המצביעים לכנסת אשר מימשו זכאותם להצביע.
כל מפלגה שתזכה לאישור ועדת הבחירות המרכזית רשאית להציג רשימת מועמדים לבחירה בכל אחד מהקנטונים או בחלק מהם.

תוספת בית נבחרים שני: כנסת מרחבי ישראל

הכנסת מחליטה: כיוון מערך של קנטונים מאפשר תוספת בית נבחרים שני: כנסת מרחבי ישראל.
הכנסת מחליטה: בכנסת מרחבי ישראל מכהנים 2 נציגים נבחרים מכל קנטון, יהא גודל מרחב הקנטון בשטח ובמספר התושבים, אשר יהא.
שיטת הבחירות לכנסת מרחבי ישראל הינה שיטת בחירות אישיות.
2 המועמדים שמקבלים את מספר הקולות הרב ביותר מייצגים את הקנטון בכנסת מרחבי ישראל.

פרק שישי בהצעת חוק הקנטונים:

חקיקת חוקי יסוד בהסכמה לאומית רחבה

הכנסת הרחבה קובעת: הכנסת הרחבה שוללת את חוקיותם של חוקי יסוד קיימים ותיקונים בחוקי יסוד שאושרו בכנסת בשנים עברו ברוב של חברי כנסת בודדים ובלא הסכמה לאומית רחבה.

הכנסת הרחבה מחליטה: חקיקה של חוק יסוד חדש או עריכת תיקונים בחוק יסוד קיים מחייבת הסכמה לאומית רחבה.

כל חוק יסוד או תיקונים בחוק יסוד קיים שלא מתקבלים בהסכמה לאומית רחבה לפי המתווה המפורט בחוק יסוד זה, איננו חוקי ואינו יכול להיכנס לספר החוקים של מדינת ישראל.

הכנסת הרחבה מחליטה: חקיקה של חוקי יסוד חדשים ותיקונים בחוקי יסוד קיימים מחייבת רוב בשלושה מוסדות חקיקה:

רוב של שני שלישים בכנסת ישראל,

רוב של שני שלישים בכנסת מרחבי ישראל

רוב של 75% ממועצות הקנטונים

הכנסת מחליטה לאשר מחדש חוקי יסוד ותיקונים לחוקי יסוד שאושרו בעבר ברוב רגיל בכפוף לאמור בחוק יסוד זה.

גיבוש חוקה לישראל

הכנסת מחליטה: עם השלמת כינון מערך הקנטונים ומעבר לחקיקת חוקי יסוד בכפוף לאמור בחוק יסוד הקנטונים, הכנסת מקדמת הליכים לגיבוש חוקה לישראל כפי שמתחייב במגילת העצמאות.

הכנסת מחליטה: כל חוק יסוד שאושר לפי המתווה המוצע בחוק יסוד זה מהווה רכיב חוקתי משולב בחוקה לישראל שתאושר עם השלמת הליך זה במשאל עם.

סכום ודברי הסבר להצעת חוק הקנטונים

חוק הקנטונים נועד לקדם כינון דרג ממשל אזורי מושתת על קנטונים שיופקדו על פיתוח ההתיישבות, הכלכלה, הסביבה והחברה, באזורי הארץ השונים ברמה אזורית.

חוק הקנטונים מבקש להציב מחדש את מרחבי הנגב, הגליל ומזרח הארץ בראש סדר העדיפויות ההתיישבותי של ישראל. בדרך זו להעתיק את מרכז הכובד בפיתוח ויישוב הארץ מגוש דן רבתי למרחבי הדרום, הצפון ומזרח הארץ עד נהר הירדן.

כך גם לתת מענה מקיף ליוקר הדיור והמחיה, האלימות והצפיפות בכבישי הארץ, הפשיעה הגואה בחברה הערבית, הצפיפות בבתי החולים ובתי הספר, צמצום משמעותי של הבירוקרטיה והרגולציה הממשלתית הפוגעים ביישוב מרחבי הארץ וצמיחת המשק.

חוק הקנטונים מוצע על בסיס הבנה והפנמה שרכוזיות הממשל בישראל, מבנה הממשלה ותפקודה ומפת המפלגות בכנסת, מונעים כל סיכוי לקדם חוקי יסוד ותיקונים בחוקי יסוד בהסכמה לאומית רחבה ומתוך דביקות באמור במגילת העצמאות.

גם אין ביכולות הממשלה לקדם מהלך לאומי אסטרטגי כלכלי - חברתי אקוטי לעתיד המדינה, קיומה וחוסנה הבטחוני והחברתי, שעיקרו, שדרוג חברתי - כלכלי של מחצית מאוכלוסיית ישראל שמתגוררת ביישובים בדירוג חברתי - כלכלי 5 - 1 מתוך 10. כמו כן, אין ביכולות הממשלה, לתת מענה לשורה ארוכה של מחדלים מדינתיים כרוניים המכבידים על חיי תושבי ישראל.

הצורך בחקיקת חוקי יסוד בהסכמה לאומית רחבה ומתן מענה הולם למחדלים מדינתיים רבים המכבידים על חיי אזרחי ישראל, מחייב מתווה חוקתי מרחיק לכת וראות, מחוץ לקופסה, ותמיכה צבורית רחבה, שיחולל ויקדם שינוי דרמטי במבנה הממשל בישראל ובסדר היום הלאומי. הליבה של מתווה זה, מהלך חוקתי לכינון דרג ממשל אזורי מושתת על קנטונים. כמו כן, מעבר לשיטת בחירות אזוריות וכינון בית נבחרים שני. גיבוש וקידום מהלך חוקתי מורכב זה מחייב חקיקת חוק יסוד: חוק הקנטונים.

פרטים נוספים בנושא חוק הקנטונים, ניתן לפנות לאריה הס - נייד - 3581798 - 052 או במייל: aryehess@gmail.com ועמנואל שחף נייד 0544602079, emanuel@federation.org.il